

MODERN DENEMELER 1

YOKUŞ BOYUNCA (2008)

AHMET ÖĞÜT

Modern Denemeler 1
Yokuş Boyunca
16 Haziran – 01 Ekim 2011
SALT Beyoğlu
Ahmet Öğüt

Modern Denemeler serisinin birinci denemesi, Ahmet Öğüt'ün ilk olarak 2008'de, Barselona'daki Centre d'Art Santa Mònica'da gerçekleştirdiği *Across the Slope* [*Yokuş Boyunca*] adlı enstalasyon olacak. Enstalasyon, mekânda oluşturulmuş bir yokuşta takılı kalmış modifiye bir otomobilden meydana geliyor.

1970'lerin ortasından itibaren masum ve mütevazı orta sınıf hayallerini süsleyen Mirafiori, Türkiye'de Tofaş tarafından Murat 131 olarak üretilirken, İspanya'da Seat markası altında piyasaya çıkmıştı. Ayrıca, Güneydoğu Asya, Güney Amerika ve Kuzey Afrika'da montajlanmıştı. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde (SSCB) ise Lada bir benzerini yaptı. Motor ve tasarımı ithal, montajı yerel, bir dönemin klasik orta sınıf arabası Mirafiori, kaporta kültürünü işlemesi açısından da modernizm uygulamalarını çağrıştırmaktadır. 1950'lerin Amerikan arabalarının kasalarının uzatılarak modifiye edilmesi gibi *Yokuş Boyunca*'daki arabanın da uzatılmış olması, bir lüksten ziyade bir ihtiyaca gönderme yapmaktadır.

Yokuşta kalmış, uzatılarak modifiye edilmiş bu araba Murat 131'in kendisi midir, yoksa havada hareketsiz asılı duran bir orta sınıf tahayyülü müdür?

Vahit Tuna'nın 1998'de gerçekleştirdiği *The President's Car* [*Başkanın Arabası*] işi, Demokrat Parti döneminde İstanbul'a getirilen lüks Amerikan arabalarının geçirdiği dönüşümü ele alıyordu. Önce zengin aileler tarafından, sonra taksi servisinde

kullanılmış; en sonunda da Dolapdere'de modifiye edilip -yani yerel eklemelenmiş bir sanayi ürünü olarak- sekiz kişilik dolmuşa dönüştürülmüştü. Görünüş olarak da ironik bir şekilde limuzine benzemişti.

Dodge ve Chevrolet arabalar ile Mirafiori, bir Amerika-Avrupa ikilemini barındırdığı kadar orta sınıf tahayyüllerinin farklılığını da içermektedir. Yokuşta asılı duran arabanın işaret ettiği tarihsel dönüm noktalarında parçalanmış huzurlu ve masum bir orta sınıf çaresizliği, Aydan Murtezaoğlu'nun *Hip Activities-Escorts* [*Hip Aktiviteler-Eskortlar*] (2003-2005) adlı kompozit fotoğraf dizisinde de işlenmiştir. Murtezaoğlu'nun seçtiği Opel Rekord 1968 yapımıdır. 1968 yılı, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yeşeren orta sınıfın ilk hayal kırıklığıdır.

1960 darbesi sonrasında Türkiyeli mühendisler, el yapımı olarak görünüşte bir Amerikan arabasına benzeyen "Devrim" adlı prototip bir araç üretmişti. Ne var ki araca ilk kullanımında benzin konulmasının unutulmuş olması, Öğüt'ü bununla ilişkili bir iş üretmeye sevk etti. Devrim projesinde olduğu gibi *Yokuş Boyunca* da, birbirleriyle yarışan milli gurur projelerinin, naif orta sınıf hayallerinin takıldığı öngörülemez basit engellere gönderme yapmakta; Öğüt'ün 2007'deki kitap projesi *Tarihte Bugün*'de [*Today in History*] olduğu gibi Türkiye tarihine başka bir noktadan bakmayı önermektedir. Diğer yandan da, 5. Berlin Bienali'nde 400 metre karelik sergi alanını asfaltla kapladığı enstalasyonu *Ground Control*'deki [*Zemin Kontrolü*] düşünce çizgisinin yerel bir uzantısı olarak petrol gereksinimi, petrolün genelde Güneydoğu'dan geliyor olması, Türkiye'nin sanayileşmesindeki bağımlılık ilişkileri, otoban, asfalt, araba lastiği, montaj endüstrisi, iç pazara üretim ve dünya için ucuzaya üretime kadar uzanan bir

çağrışım zinciri üzerinden ciddi politik ve ekonomik sorulara dokunmaktadır.

Modern Denemeler serisinin birincisi *Yokuş Boyunca*'ya farklı okumalar üzerinden yaklaşan ve ayda bir SALT Beyoğlu'ndaki Açık Sinema'da düzenlenecek bir video gösterim programı eşlik edecektir.

Ahmet Ögüt

1981 Diyarbakır doğumlu Ahmet Ögüt Amsterdam'da yaşıyor. 2011 Volkskrant Beeldende Kunst Prijs ve 2010 Kunstpreis Europas Zukunft gibi ödüllerin sahibi Ögüt'ün kişisel sergilerini düzenleyen kurumlar arasında Fondazione Giuliani per l'arte contemporanea, Roma; Kunsthalle Lissabon, Lizbon; Laumeier Sculpture Park, Saint Louis; Artspace Visual Arts Centre, Sidney; Museum Villa Stuck, Münih; Kunsthalle Basel, Basel; Van Abbemuseum, Eindhoven; Centre d'Art Santa Mònica, Barselona; Platform Garanti Güncel Sanat Merkezi, İstanbul ve Moderna Galerija, Ljubljana yer almaktadır. 2009'da, Banu Cennetoğlu ile 53. Venedik Bienali Türkiye Pavyonu'nda Türkiye'yi temsil etmiş olan Ögüt, ayrıca, New York'taki Performa 09, 5. Berlin Bienali, 9. Uluslararası İstanbul Bienali, Guangzhou Trienali, 1. Selanik Bienali ve Beyrut'ta düzenlenen Homeworks IV gibi birçok uluslararası sergiye katılmıştır.

İşlerinde, kısıtlanan özgürlüklere karşı verilen günlük mücadeleyi, politik ve kişisel alanların çakıştığı noktalardaki absürt karşılaşmaları ele alan Ögüt, çizim, heykel, enstalasyon, video, sanatçı kitabı gibi birçok farklı mecra üzerinden oyuncu bir ironi ve kurnaz bir direnişçi edasıyla üretimini sürdürüyor.

Basın iletişim
Ceylan Yüceoral
T +90 212 334 22 40
ceylan.yuceoral@saltonline.org

Zeynep Akan
T +90 212 334 22 45
zeynep.akan@saltonline.org